

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. f 1.00.
Voor elke regel meer. 0.15.Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden,
worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel-
regt daaronder begrepen.

DINSGDAG 8 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.

Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTEN

Voor 's Gravenhage per 8 maanden
Voor de overige steden des Rijk

Hoofd-Bureau voor Ned. Cour.

VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.

Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen
per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
abonnement f 70, Ned. Cour.De heer Rochussen over
de Landrente.

II.

Men is in Britsch-Indië 30 jaren bezig geweest met het cadastreren der N.-W. provinciën, zegt de heer ROCHUSSEN; op welke gronden dat beweren steunen wij ons een raadsel. In § 492 van hun brief aan den Gouverneur-Generaal in Rade (I. pag. 911), zegden directeuren: „De heer R. M. BIRD heeft het geheele plan ontworpen, en het is onder zijn oppervoorzet uitgevoerd;” in antwoord op vraag 5573 verklaart de heer BIRD, dat hij van 1812 tot 1842 in Indië geweest is; in antwoord op vraag 5575 verklaart hij, dat hij 16 jaren lang onderzoek gedaan heeft naar den aard van het landbezit, en dat hem toen werd opgedragen, om de zaak over de geheele uitgestrektheid der N.-W. provinciën te regelen. De aanvang der werkzaamheden was dus in 1828, en zij waren ten einde gebragt in 1842; dit laatste wordt bevestigd in den boven vermelden brief van directeuren, en door de verklaring van den heer PRIDEAUX, waarvan wij vroeger spraken.

Men is dus niet 30, maar slechts 14 jaren bezig geweest met het cadastreren der N.-W. provinciën. In die valsche onderstelling voortredenerende, schrijft de heer ROCHUSSEN de vroeger daar bestaande verwarring toe aan het cadastreren, spreekt van eene commissie, in 1821 benoemd met dictatoriale magt, welke brengen van het gemeenschappelijk tot bijzonder bezit der N.-W. provinciën had gebragt. Wij meenen onte moeten houden aan de verklaring der directeuren en van den heer BIRD, in dit geval de wezenlijke zaakkundigen, en dan vragen wij den heer ROCHUSSEN: hoe kan eene cadastrering, eerst in 1828 aangevangen, reeds jaren te voren zulk een staat van verwarring veroorzaakt hebben, dat het in 1821, dus 7 jaren vóór de aanvang der werkzaamheden, noodig was eene commissie met dictatoriale magt te bekleeden, om de nadeelige gevolgen te herstellen van eene handeling, waartoe eerst 7 jaren later besloten wordt?

Neen, juist het tegendeel is waar; aan den staat van verwarring, waarin de N.-W. provinciën sinds jaren verkeerden, en die door den heer BIRD in zijne verklaringen zoo juist gekenschetst is, werd door de cadastrering een einde gemaakt (5576 en 5577). Het doel van die cadastrering was alweder juist het tegendeel van hetgeen de heer ROCHUSSEN als doel opgeeft; gemeenschappelijk bezit werd niet tot bijzonder bezit gebragt; gemeenschappelijk en bijzonder bezit is bij die cadastrering gehandhaafd en bevestigd, juist zoo als het vroeger bestond; maar afzonderlijke verantwoordelijkheid voor de landrente, is vervangen door gemeenschappelijke verantwoordelijkheid; met andere woorden, het dorpsstelsel is overal ingevoerd. De dwaling was vroeger, dat elke wijze van landbezit geacht werd eene bijzondere wijze van heffing der landrente te maken; die dwaling is nu voorbij; de heer BIRD heeft door de regeling der N.-W. provinciën bewezen, dat dorpsaanslag voor de landrente altijd mogelijk is, en dat zij het beste overeenkomt met de gewoonten der inlanders; hij heeft eigenlijk niets anders gedaan als het oude Hindoo-stelsel, zoo als het onder de heer ACKBAR in 1565 op nieuw was ingevoerd, wederom het leven te roepen, gewijzigd zoo als de toestand der inlanders nu eischte.

Het is er verre af, dat in Britsch-Indië iedereen een zekeren zins zou zijn, zegt de heer ROCHUSSEN, dat het doel van de N.-W. provinciën de voorkeur verdient. Men zou denken, dat hij dit nu door aanhalingen uit de enquête, waarop hij zich beroept, zou staven; neen, hij doet alleen een gezegde aan van een hoofd-ambtenaar, dus luidende: „Het is veel gemakkelijker gevezen in een bestaand stelsel op te merken, dan een ander voor te dragen; ik geloof niet, dat ik het zou

kunnen doen.” Wij moeten nu bekennen niet te begrijpen, hoe zulk een algemeen gezegde opgevat is kunnen worden, als een bewijs, dat het N.-W. stelsel de voorkeur niet verdient. Indien de heer ROCHUSSEN iets meer gedaan had dan de 7000 vragen en antwoorden door te loopen, of indien hij ons zesde artikel (1) gelezen had, dan zou hij zich zeker niet op het oordeel van dien hoofd-ambtenaar, den heer F. J. Halliday, beroepen hebben. Waarom niet? zal men vragen; om de eenvoudige reden, dat die hoofdambtenaar het N. W. stelsel niet kende. De heer ROCHUSSEN haalt vraag 5424 aan; zou het te veel gevegd zijn, hem te verzoeken vraag 5420 in te zien; hij zal daar lezen, dat diezelfde heer Halliday zegt: „mij is verhaald, dat er een groot bezwaar is tegen het N. W. stelsel, maar ik spreek alleen van hooren zeggen. Is dit het geval, dan is het dorpsstelsel onverenigbaar met een toestand van verbetering en vooruitgang: zoodat, zoover ik er van weet, dat echter slechts uit de tweede en derde hand is, daar ik het zelf niet in werking heb gezien enz. Hetgeen men den heer HALLIDAY verhaald had, was een sprookje, de heer ROCHUSSEN kan het lezen en in de enquête, vraag 5663, en in ons zesde artikel; maar al ware het geen sprookje geweest, dan nog meenen wij, dat de verklaring van iemand, die herhaaldelijk verzekert, dat hij er eigenlijk niets van weet, toch bezwaarlijk als een krachtig bewijs zal kunnen beschouwd worden. Mogt de heer ROCHUSSEN het goed kunnen vinden, om gedurende het reces der Kamer de enquête te bestuderen, dan zal hij de overtuiging, of liever de wetenschap verkrijgen, dat de eenige schijnbaar gewichtige bedenking tegen het N. W. stelsel berustte op een sprookje.

Die hoofdambtenaar, die man van zoo helder inzicht en ervaring, het zijn de woorden van den heer ROCHUSSEN, twijfelde intusschen nog welk stelsel het beste was. Wij vragen: zou het een blijk van helder inzicht geweest zijn, als hij beslist had tusschen twee stelsels, waarvan het eene hem alleen door verhalen uit de tweede en derde hand bekend was?

Ook de getuigenis van een inlander wordt door den heer ROCHUSSEN aangevoerd. Wat zullen wij er van zeggen? De geheele redenering van den heer ROCHUSSEN berust op eene zonderlinge vergissing, bewijst eene volstrekte onbekendheid met de landrente, zoo als zij nu geheven wordt in Britsch-Indië. Hij vermeldt vraag 5540 over de belasting in Bombay, maar voegt er, tusschen twee haakjes, de volgende woorden in, die niet in de vraag gevonden worden en dus van hem zelf afkomstig zijn: „in Bombay is men bezig die in te voeren als in de N. W. provinciën.” Had de heer ROCHUSSEN de enquête of onze artikelen gelezen: hij zou zulk eene dwaasheid (wij zoeken te vergeefs naar een zachter woord) niet hebben gezegd, of althans niet in het Bijblad hebben laten drukken. Hoe? de geheele enquête dóór, wordt door de commissie gevraagd, of het stelsel der N. W. provinciën ook niet in Bombay kan ingevoerd worden; wij zullen de nummers van alle die vragen niet opgeven, maar slechts eene enkele opnemen: het is de vraag 5288 door Sir T. H. MADDOCH gedaan, aan den hoogsten ambtenaar voor de belastingen bij de compagnie, den heer PRIDEAUX: „kunt gij ook kortelijk opgeven, wat, naar uwe meening, de redenen kunnen zijn, waarom de autoriteiten in Bombay het ryotwarstelsel blijven volhouden, in plaats van liever een stelsel aan te nemen, gelijk aan dat der N. W. provinciën?” Wat is het geval? In Bombay is men bezig met het opmeten en het op nieuw aanslaan der gronden, maar daar wordt elk stuk afzonderlijk aangeslagen, en van elk stuk grond de landrente afzonderlijk geheven, terwijl in de N. W. provinciën de dorpsaanslag zonder uitzondering overal is ingevoerd. Had de heer ROCHUSSEN iets in de vraag willen bijvoegen, dat waar was, dan zou hij hebben moeten zeggen: in Bombay weigeren de autoriteiten hardnekkig het stelsel der N.-W. provinciën in te voeren, dat zou hem ook duidelijk geworden zijn, dat de gronden, door

een inlander opgenoemd, indien ze gegrond waren, juist het tegendeel zouden bewijzen van hetgeen hij er nu uit opmaakt.

De klagen van dien inlander waren over den toestand der bevolking onder een geheel ander stelsel, en dus ter zake niets afdoende. Maar de heer ROCHUSSEN doet het voorkomen, alsof de verklaring van dien inlander onpartijdiger moest zijn, dan die der ambtenaren. Heeft de heer ROCHUSSEN dan de verdere vragen aan dien inlander gedaan, niet gelezen? Weet hij niet, dat die inlander bankier is? Waarom heeft hij eene later vermelde grief niet opgenoemd, hierin bestaande, dat het Gouvernement nu zelf voorschotten geeft aan de bevolking? Weet hij niet, dat die familie VICCAJEE vroeger pachters waren der in- en uitgaande regten, maar dat die betrekking vervallen is, toen in 1836 de in- en uitgaande regten aan de landzijde zijn afgeschaft? Weet hij niet, dat zij later pachters waren onder het gebied van den Nizam, en dat zij, in antwoord op eene volgende vraag, het ongetwijfeld zeer onbaatzuchtige voorstel doen, om ook in Bombay de landrente te verpachten? Weet hij niet, dat de leden dier familie vroeger talooldars waren, en dus met leede oogen de afschaffing der talooldarijen, en de meerdere behartiging der belangen van de arbeiders, aanzagen? Heeft hij de petitie niet gelezen van JERANJEE PESTANJEE en RUSTOMJEE VICCAJEE? Weet hij niet, dat die familie sinds 8 jaren in talrijke adressen aan autoriteiten in Indië en in Engeland herstel gevraagd heeft van onrecht, dat zij meent geleden te hebben van den Nizam? Indien de heer Rochussen dat alles wist, zou hij dan nog die verklaring zoo bijzonder geloofwaardig vinden?

De heer ROCHUSSEN geeft de antwoorden, op eenige vragen gedaan aan een indigoplanter, nadat, volgens hem, die getuige een allerdienstkert taferel had gegeven, over den toestand der bevolking in Bengalen; de eerste medegedeelde vraag is n°. 7441; dat taferel moet dus gegeven zijn in de 20 voorafgaande vragen, de eerste vraag toch aan dien planter gedaan, is n°. 7420. Wij laten hier volgen hetgeen in antwoord op eenige van die vragen gezegd is.

7422. Ik ben van oordeel, dat de cultuur in 't algemeen over geheel laag Bengalen zeer toenemende is, dat de landrente zeer voordeelig is voor den landbouwer, en het bedrag van den aanslag matig.

7423. Zijn zij even voordeelig voor de bebouwers (ryots) als voor de bezitters (zemindars)? Ik moet zeggen, ja.

7424. Beschouwt gij de behandeling der ryots door de zemindars als eene onderdrukking? — In vele gevallen kan het individueel zoo zijn, maar het belang van den zemindar brengt mede, om de ryots aan te moedigen en te beschermen, om reden, dat wanneer hij ze onderdrukt, zij zijne gronden verlaten en naar die van zijn nabuur gaan.

7432. Vele van de misbruiken, waarop ik deelde, hadden plaats 15 à 20 jaren geleden.

7433. Als men let op dien vroegeren toestand, dan is er zeker voortdurend eene groote verbetering.

7434. Het Gouvernement doet wat het kan, om verbeteringen voort te zetten.

7438. Ik ben van oordeel, dat de lagere klassen, op welke mijne aanmerkingen voornamelijk betrekking hebben, meer beschermd worden, en er in vele opzichten beter aan toe zijn dan vroeger.

Zietdaar eenige proeven van dat allerdienstkert taferel: zoude het niet wenschelijk zijn, dat een dergelijk taferel van de bevolking opgeleend kon gegeven worden?

Nog eene opmerking. In het begin zijner rede schetst de heer ROCHUSSEN den toestand der N. W. provinciën, als een staat van de grootste verwarring in 1821. Later is dat gewest gecadastréerd, en nu blijkt uit de vragen en antwoorden, door den heer ROCHUSSEN medegedeeld, dat de toestand in de N. W. provinciën geheel verschillend is van dien in Bengalen, en dat dit toe te schrijven is, meer aan de gewoonten

en het karakter der bevolking, dan aan de bijzondere bepalingen van het Gouvernement. Ziet de heer Rochussen niet in, dat die verklaring eene uitnemende aanprijzing is van het stelsel in de N. W. provinciën? Voor de cadastrering nog ellendiger dan in Bengalen, is nu de toestand zeer veel verschillende, en de gewoonten en het karakter der bevolking veel onafhankelijker; als cadastrering zulk eene uitwerking heeft, dan oefent die zeker eene wonderbare kracht uit. Wisten wij het echter niet uit andere stukken, dan zou de kracht van dit bewijs echter niet groot zijn; want die getuige weet het al weder alleen van hooren zeggen: hij heeft er nooit gewoond. De heer Rochussen schijnt bij voorkeur waarde te hechten aan de verklaringen van personen, die zelve zeggen, dat zij de zaak niet kennen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De berichten uit Spanje loopen tot den 31 Julij. Nadat Espartero des morgens de barricaden had bezocht, had men een aanvang gemaakt met het afbreken derzelve. De circulatie werd alzo langzamerhand hersteld; Madrid was rustig en begon tot de gewone orde van zaken terug te keeren.

De *Gazetta* deelt de decreten mede, bij welke het nieuwe ministerie wordt benoemd en de benoeming van de Generaals O'Donnell en San Miguel tot kapiteins-generaal (maarschalken) van het nationale leger. Drie der ministers waren op dit oogenblik nog niet te Madrid, zoodat hunne ambtgenooten het interim van hunne departementen op zich hebben genomen. De *Diario Espanol* deelt mede, dat Espartero ook gouverneur en San Miguel kommandant van de lijfwacht zullen zijn.

De telegraaf heeft berichten aangebragt uit Konstantinopel tot den 26 Julij. De verbondene vloeten hebben den 21sten het anker geligt en zijn van Baldijk naar de Krim gestevend; 7 Fransche en 4 Engelsche vaartuigen zijn voor Varna achtergelaten. De verbondene vloeten hebben de Fransche divisie van den generaal Canrobert en de Engelsche divisie van den generaal Brown aan boord. Dertig kanonnieerbooten, die te Konstantinopel zijn aangekomen, zullen zich bij de vloot voegen. Eene andere dépêche uit Odessa, van den 31 Julij, meldt, dat de vloeten sedert twee dagen in het gezigt van Sebastopol lagen. Deze vesting zal niet onmiddellijk worden aangevallen, maar de troepen zullen op een vrij verrijdend punt worden ontscheept; men weet evenwel nog niet waar dit zal geschieden. De *Times* deelt in een zijner hoofdartikelen mede, dat deze expeditie op zeer groote schaal zal plaats hebben, want men zou het voornemen hebben 80 a 100,000 man Turksche, Fransche en Engelsche troepen te ontscheppen. Het is waarschijnlijk, dat de te Varna achter geblevene 11 schepen slechts op troepen wachten, om zich bij de overige gedeelten van de vloot te voegen.

Dezelfde dépêche uit Konstantinopel meldt nog, dat een Russisch stoomschip de *Vladimir*, uit Sebastopol zou zijn gezeld, en ondanks de werkzaamheid der verbondene vloeten, onder eene valsche vlag, drie Turksche koopvaardischepen tusschen Sinope en Heraclee zou hebben vermeersterd; andere berichten willen, dat de schepen in laatstgenoemde haven lagen, en in brand zijn gestoken. Het eerste bericht achtten wij het meest waarschijnlijk.

Voorts meent men, dat de Grieksche zeeroovers de eilanden Cos en Calymnos hebben geplunderd; en daar alle magazijnen hebben verwoest.

Men verlangt, dat de krijgswet in die eilanden zal worden afgekondigd.

De berichten uit Perzie bevestigen niet, dat het tractaat met Rusland gesloten zou zijn; Sulman-Khan heeft echter een afgha naar Teheran gezonden, om met den Russischen generaal Anninkoff in overleg te treden.

De Engelsche bladen deelen mede, dat het Turksche leger in Azie eene nederlaag zou hebben geleden, tengevolge waarvan de Russen Kars zouden hebben belegerd. Wij achten dit bericht eene herhaling van de tijding, die door geene enkele mededeeling is bevestigd, dat generaal Andronikoff, de Turken onder Kurschid-Pacha (generaal Gujjon) zou hebben geslagen. Dit feit is door niets bevestigd geworden, zoodat wij het bericht uit de Engelsche bladen, niet dan onder voorbehoud vermelden.

Men meldt uit Stockholm van den 3 dezer, dat de 12 oorlogschepen den vorigen dag bij de vuurtoren van Söderörms waren gezien, die naar Degerby stevenden. Eene sterke kanonnade was in de rigtingen van de Alands-eilanden gehoord. Uit Kopenhagen wordt voorts van den 5 dezer gemeld, dat de Fransche landingstroepen den 3den de Alands-eilanden hebben bezet, tengevolge van eene kanonnade, die zeven uren geduurd heeft. Men heeft reeds zoo dikwijls medegedeeld, dat die eilanden door de verbondene vloeten vermeersterd worden, dat wij nadere berichten meenen te moeten afwachten, voordat wij deze tijding als een feit kunnen aanmerken. Intusschen kan men de bevestiging elk oogenblik ontvangen.

Eene dépêche uit Weenen van den 4den meldde, dat den volgenden dag een Manifest van Keizer Franz Jozeph werd verwacht, dat de bezetting der Vorstendommen moest voorafgaan. Intusschen heeft de telegraaf ons niets anders daaromtrent medegedeeld.

Zoo als reeds gemeld is, trekken de Russen naar den Bereth terug.

Men spreekt weder veel van onderhandelingen omtrent de aansluiting van Zweden bij de Westersche mogendheden. Reeds zoo dikwijls is dit als een feit vermeld, dat wij wel het best achten de gebeurtenissen af te wachten.

Uit Alexandrie wordt van den 26 Julij gemeld, dat Said-Pacha zijne regering aanvaard heeft met eene algemeene amnestie voor allen, die gepoogd hadden te Chir zich tegen zijne verheffing te verzetten. Voorts is het monopolie van den graanhandel afgeschaft, de vrije handel in katoen hersteld en verschillende drukkende belastingen afgeschaft. De geestdriest neemt door deze maatregelen zeer toe; men bereidde groote feesten voor zijne terugkomst te Alexandrie. Het schijnt alzoo, dat de hoop, die de meerderheid der bevolking en de Europeanen in den nieuwen onderkoning van Egypte hebben gesteld, niet teleurgesteld zal worden.

Het *Court Journal* deelt mede, dat Koningin Victoria den 17den dezer de verdraging van de zitting van het Parlement zal bijwonen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN MAANDAG 7 AUGUSTUS.

De beraadslagingen worden voortgezet over het door de heeren van Hoëvell en van Heiden Reinestein voorgesteld nieuw artikel tusschen de artt. 117 en 118 van het Indische Regerings-reglement

De heer ROCHUSSEN bestrijdt de beide voorgestelde amendementen. Zij voldoen hem niet. Z. i. moet er een bepaalde termijn zijn, waarop de slavernij in Oost-Indie finaal zal zijn afgeschaft. Hij wil de tijd laten tot voorbereiding om zoowel de schadeloosstelling of vergoeding te regelen, als in het lot der vrij te maken slaven-zelven te voorzien. Er kunnen dan ook maatregelen genomen worden omtrent de slaven op Banda; waarover de heer Baud Zaterdag gesproken heeft.

Wat nu den termijn zelven betreft, hij wenscht dien bepaald te hebben op tien jaren, zijnde het minimum van wat de heer Baud voor de vrijmaking der perkeniers-slaven op Banda had in overweging gegeven. Zijn amend., het résumé van zijne beschouwingen, (mede strekkende om een nieuw artikel tusschen de artt. 117 en 118 te voegen), luidt ale volgt: „Uiterlijk op den 1sten Januarij 1865 is de slavernij in geheel Nederl. Indie geschaft.

„De maatregelen tot voorbereiding en geleidelijke trapsgewijze uitvoering van die afschaffing, zoo mede de vergoedingen, welke daarvan het gevolg kunnen zijn, worden bij algemeene verordening vastgesteld.

„In het verslag, bedoeld bij het eerste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van het verrijt, naar aanleiding van dit artikel.

De heer VAN HEIDEN REINESTEIN beantwoordt de bedenkingen, Zaterdag tegen zijn amend. gemaakt door den heer van Lijnden (op eene wijze die hij zegt niet goed te vatten of op te vatten) en door den heer Sloet (op ironisch-comische wijze).

De heer SLOET zegt dat, nadat de zaak der slavernij met het koele verstand is besproken, hij nog een woord uit het hart zal zeggen: De slavernij is eene onnatuurlijke zaak; het brengt zedelijke wanorde in de maatschappij te weeg, en hoe langer zij in de maatschappij geworteld is, hoe meer bezwaren zij aanbiedt; maar wij moeten ons daarom niet laten afschrikken, maar de bezwaren uit den weg ruimen. Hij ontkent ze niet, maar ze mogen het doel niet tegenwerken. Hij vraagt ook aan den heer Baud of de slaven op Banda niet gekoloniseerd zouden kunnen worden, zoo ook de zoogenaamde kettinggangers; of anders b. v. niet vrije koelies uit China naar Banda konden gebragt worden, om den landbouw aldaar uit te oefenen, als de vrijgemaakte slaven Banda zouden verlaten. Hij kan de bezwaren, door de heeren Baud en Rochussen opgeworpen, nog met vele vermeerderen; maar zij zijn niet van dat belang, om de slavernij nog langer te dulden. Hij eindigt met te zeggen: Het is zoo: de Kamer is verdeeld in staatkundige partijen, die zeer zelden eenige concessie aan elkander doen. Het is zoo: er zijn in deze Kamer drie staatkundige partijen; maar laat ons ten minste eens zijn, waar het geldt een groot beginsel van menscheijkheid.

De heer VAN HOËVELL onderscheidt hetgeen tegen zijn amend. is aangevoerd in eene ernstige bestrijding en in een spiegelgevecht.

De eerste kwam van den kant van den heer Baud, die een gevaarlijk stempel op zijn amend. gedrukt heeft; die het genoemd heeft een liberale steeple-chase, dat is eene vrijzinnige dollemansjagt. Niets is gevaarlijker dan dergelijke epitheta, in ons land, die van dergelijke hollen een afkeer heeft. De heer Baud heeft zich zelf genoemd een voorzigtig voorstander van afschaffing; zulk een epithet geeft vertrouwen; men houdt hier te lande veel van een voorzigtig man. Toch levert de rede van den heer Baud het bewijs op, dat hij eerder een bedekt tegenstander der afschaffing dan een voorzigtig voorstander daarvan is. Spr. wederlegt de bedenkingen; wijst op de langzaamheid der commissie en zegt dat hij de plotselinge emancipatie in Oost-Indie wil, omdat de slaven aldaar er rijp voor zijn. Spr. meent dat geene voorbereiding daar meer noodig is. Hij meent dat de rede van den heer Baud en de verklaring, waarin zijne voorzigtigheid bestaat, juist moeten bijdragen om zijn amend. aan te nemen, want men ziet dat de heer Baud (en deze is ook voorzitter der commissie tot onderzoek der quaestie nopens de slavernij) alles op de lange baan wil schuiven, en daarom moeten wij nu te eerder handelen.

De tweede ernstige bestrijder van het amend. was de heer Rochussen. Deze heeft gezegd, dat hij niet het woord vroeg

om het voorstel de Regering te verdedigen. Maar dan spr. gaarne, want de Regering heeft het voorstel. De Regering stelt nopens dit gewigtig onderwerp niet. Hoe groot de zucht van den heer Rochussen dan ook om wat van de Regering komt, te verdedigen: hier hij dit niet doen, omdat de Regering er hem niet tot de gelegenheid heeft gesteld.

Spr. beantwoordt alsnu de bedenkingen van den Rochussen op de beide deelen van zijn amendement. — Heer R. zeide dat de vrijverklaring van kinderen slavinne onrecht is; dat dit ook zoo begrepen is door Hoog geregtshof in 1825 en in 1847 en ook door den Wichers. Spr. antwoordt dat hij in geen regtskundige waardering behoeft te treden; maar zijn amend. voor daarin, want het verklaart de slaven-zelven ook vrij, dan kunnen de kinderen geen slaven zijn.

De heer R. wees op de positie der kinderen, en wie ze verzorgen zal. Spr. zegt, dat de algemeene op zich het lot der kinderen zal aantrekken: de algemeene menschenliefe zal ze tot zich trekken. Eene opmerking dat de wet alsdan het regt veronderstelt om te bepalen dat de kinderen, uit slavinne geboren, vrij zijn, en dit de quaestie nopens West-Indie prejudiceert. Spr. innert, dat de regering ditzelfde voorstel ook voor de gedaan heeft, maar dat zij er wijselijk is op teruggekomen en dus daar moet het lot der kinderen geregeld worden.

De heer R. vroeg hoe men de invalide slaven zal verzorgen. Spr. vreest niet, dat men hen aan hun lot zal laten. De meesters of anders Europeanen zullen hun zorgen. En hoe dan met de invalide vrijen? zal men vragen. Er bestaan op Java geen armbesturen als hier: maar ligt in het hart der menschen ginds, elkander bij te helpen. — Men zeide ook, dat de maatregel niet was, is, dat er reeds vermindering in het aantal slaven was, is, dat er reeds vele manumissien gegeven zijn en dat de slaven langzamerhand zullen verdwijnen. Maar Spr. of het dan ook niet de pligt der Regering is om iets te doen en de zaak niet geheel te laten afhangen van individuele pogingen. Spr. ontkent, dat de vermindering van het aantal slaven alleen aan manumissie is toe te schrijven. In deel zoo op Java als elders is de vermindering ook het gevolg van de behandeling der slaven, en hun toestand algemeen. Dit is eene reden te meer, tot onmiddellijke verklaring.

Hij komt nu tot de niet-ernstige bestrijding, van amend. (door den heer van Heiden Reinestein). Die ding was niet ernstig, want eerst had die heer groote zwaar omtrent de vrijverklaring der kinderen, en nader heeft hij zelf voorgesteld de kinderen vrij te verklaren, hoopt, dat die spreker, die het gevolg wil wegnemen ook de oorzaak zal willen wegnemen, en die oorzaak slavernij-zelve.

Hij besluit met de woorden van den sultan van Sulu voor 20 jaren geleden gezegd, namelijk dat hij zich niet over 't geen hij te Batavia gezien had, dat men werden te koop gesteld en onderzocht, en hetast als schapen en runderen waren. De vorsten en hoofden van dan ook geene slaven; de slavernij is op Java gekomen ons. Hij hoopt, dat de Kamer eene door hem gewenste beslissing zal nemen, en dat hij niet meer zal behoeven te herhalen wat hij in zijne verhandeling over de slavernij gezegd heeft, toen hij de woorden van dien sultan aanhaalde, namelijk, dat een Mahomedaan ons christen beschaamt.

De heer v. LIJNDEN antwoordt op de argumenten van amend. van den heer Rochussen: 1°. nopens diens amend. de vrijverklaring der kinderen. Maar in het vorig amend. der Reg. was zelfs de vrijverklaring der kinderen voorgesteld en in de Mem. van Toelichting verdedigd. 2°. de R. wees op het 5e add. art. der grondwet en vroeg neer die algemeene verordening tot stand zal komen. Spr. vraagt welke waarborg de heer R. geeft, dat in 1865 slavernij zal worden afgeschaft. Die termijn kan verlengd worden. Ten slotte betoogt hij nader de verkiezing van het amend. van den heer van Hoëvell, boven de amend. van den heer van Heiden Reinestein en Rochussen, die aan lateren tijd willen overlaten.

De heer GEYERS VAN ENDEGEEST zegt, dat de amend. vrijverklaring der kinderen voor hem het motief is om tegen de amendementen van de heeren van Hoëvell en Heiden Reinestein te stemmen en daartegen had hij Zaterdag ook bezwaar. Het amend. van den heer Rochussen bevredigt hem ook niet: het duurt te lang. Hij wil geheel hetzelfde voorstellen als die heer; maar de opheffing der slavernij doen plaats hebben in 1860, dus eerder. Het amend. is dus geheel dezelfde redactie, als van den heer Rochussen, behalve den termijn.

De heer v. NISSEN heeft tegen alle de voorgestelde recepten bedenkingen. Spr. had gewenscht, dat deze zaak in de sectien meer rijpelijk zou zijn overwogen vorens in openbare discussie te komen. Er is geen licht over deze materie door de Reg. verspreid. Men sing nu te nemen staat in groter verband dan men meent, met de quaestie der afschaffing in de West-Indie vestigt ook de aandacht op onze pligtmattige zorg voor eigene armen-bevolking en om die door verligting van ten voor verval en onzedelijkheid te behoeden. De christin is even en meer nog pligtmattig, dan de slavin. Zijn slotsoin, is dat hij in deze nog geen beslissing wil; de zaak is nog niet behoort in staat van rijpheid.

Na wordt nog het woord gevoerd door de heeren Rochussen, Baud en van Deinsse, meermalen om te worden en argumenten terug te komen; om amendementen te handhaven of te bestrijden; om te re- en de. Uit den aard der zaak konden daarbij weinig meer

12 Julij 1854. J. M. Deze brief is volgens bericht van Mons niet aan het adres bezorgd. Tegelijk met den brief is een andere advys-brief, van postzegel voorzien, aan hetzelfde adres gezonden en terecht gekomen. Genoemde commissarissen van politie verzoeken om, bijaldien aangaande den brief of deszelfs inhoud, eenige ontdekking mogt plaats hebben, hun hiervan te willen kennis geven.

* De officier van Justitie te Sneek berigt, dat onlangs te Ylst is aangehouden een 25centsstuk, dat, op vermoeden van valsheid door Z.E.G. aan het muntcollegie opgezonden, door hetzelfde bevonden is een gewigt te hebben van 2w. 995 en dus te zijn beneden het wettelijk gewigt van die muntspecie. Voorts dat het scheikundig onderzocht, bleek te bestaan uit tin, lood, ruime sporen van zink en ruime sporen van koper. Dat het was gegoten in eenen vorm vervaardigd op een echt 25centsstuk, en zoodanig stuk nabootst, doch in de samenstelling daarmede niet overeenkomt. Op grond waarvan het is verklaard vals en vervaardigd te zijn in nabootsing van echte Nederl. muntspecien.

De Synode der Ned. Herv. kerk heeft ter zake der adressen, bij haar ingediend tot wering van ongereformeerde en onchristelijke prediking in de Herv. Kerk, naar aanleiding van de uitspraken in zake het beroep van Ds. L. S. P. Meijboom naar Amsterdam, verklaard, dat zij aan het verzoek der adressanten, ter vernietiging van de uitspraken van het klassikaal bestuur van Amsterdam en van het provinciaal kerkbestuur van Noord-Holland, niet kan voldoen, daar het regt van cassatie in het onderhavige geval, volgens art. 15 van het algemeen reglement, niet bij de Synode berust, maar bij de Synodale Commissie. Om trent de klage over het niet handhaven van de leer der Herv. Kerk in vroegere jaren, beroept zij zich op de verklaring, door de Synode in 1841 en 1842 afgelegd en bij welke verklaring de hooge vergadering ook thans blijft volharderen.

De *Fakkel* schijnt te willen blijven volhouden, dat in der tijd Dr. H. H. Kemink, met hare redactie, niet met de heeren Campagne gecorrespondeerd heeft, wat onlangs door den heer Kemink, in de *Nederlander*, bij hernieuwing is ontkend geworden. Zij schrijft het volgende:

Nooit is de *Fakkel* in bondgenootschap met de *Nederlander* getreden.

* Wel heeft zij zelf voor een tijd den strijd gestaakt. De redenen, die haar daartoe bewogen, waren ja gelegen in het dringend verzoek van invloedhebbende vrienden en in het regmatige van de April-beweging, maar tegelijk in de overtuiging, dat het staken van den strijd «onzerzijds» den geest van de *Nederlander* meer openbaar zou maken.

* Misschien deelen wij nog wel eens mee de briefwisseling tusschen Dr. A. Kemink en de redactie van de *Fakkel* gevoerd.

* Al stond buiten op den brief, door Dr. H. Kemink geschreven, aan de heeren Gebr. Campagne te lezen, binnen dezelve stond: Aan de redactie van de *Fakkel*.

* Het zijn niets dan uitvlugten. (de Tijd.)

Op goede gronden wordt verzekerd, dat bepaaldelijk besloten is tot den aanleg van een spoorweg van Maastricht over 's Bosch, naar Breda en verder naar Middelburg, en dat deze op het einde van 1855 in werking zou moeten zijn.

Er schijnt goed vooruitzicht te bestaan op het besproken kanaal van Wessem in Limburg, naar de Schelde, welk ontwerp in Noordbrabant veel bijval vindt.

Den 10 Aug. e. k. zal van Hellevoetsluis naar West-Indien vertrekken, Zr. Ms. stoomschip *Curaçao*, luit. ter zee 1e kl. de Brauw.

Men schrijft uit Vlissingen, 4 Augustus: Eergisteren is nagenoeg het geheele état-major van Zr. Ms. fregat 1e kl. de *Ruijter* bekend geworden. Het grootste gedeelte van het état-major van Zr. Ms. fregat de *Prins van Oranje* is op hetzelfde overgeplaatst, alleen worden hiervan non-actief de komm. kapt. ter zee Stoll, de luit. ter zee Damman en Steeling en de offi. van gez. 2e kl. Koning, terwijl de kapt. Quarles de Quarles en de luit. Tewater, beide der mariniers, tot het korps terugkeeren. Het état-major van het fregat de *Ruijter* wordt alsdan aangevuld door: als komm. de kapt. ter zee 't Hooft verder de luit. Ris en Clifford, Kocq van Breugel en de kapt. Vreedenberg en de luit. Coentze, beide der mariniers; benevens de Chir.-majoor Gruelman en twee offi. van gezondheid, die nog niet bekend zijn.

Te Eindhoven, is den 4 Augustus overleden de heer H. Smits JNz. voormalig lid van den raad en Wethouder dier stad, en lid van de prov. Staten van Noord-Brabant.

§ Breda, 6 Aug. Kanongebulder, klokkengelui en het bespelen van het karillon kondigden heden namiddag de opening van het feest aan, dat morgen binnen onze muren zal gegeven worden; ook het wapperen der nationale vlag van vele openbare en bijzondere gebouwen gaf reeds vroegtijdig aan onze stad een feestelijk aanzien. Ten 5 uren werden de handboog-schutterijen, die aan den Koninklijken wedstrijd zullen deelnemen, in een onzer Koffijhuizen, het Hof van Holland, door de Commissie der feestregeling ontvangen, welke, bij monde van haren president, in eene hartelijke toespraak de opgekomen schutterijen welkom heette, en haar den eerewijn deed aanbieden. Vervolgens werden de namen der deelnemende gezelschappen afgeroepen en haar bij het lot de schietbeurten aangewezen; een en ander werd afgewisseld door het uitvoeren van eenige fraaie muziekstukken, terwijl de avond met een bal zal worden gesloten.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Bergen op Zoom 1 Aug. 1854.

Heden morgen zijn alhier, voor het Kantongeregt, uitgesproken, een aantal vonnissen wegens overtredingen der Zondagswet van 10. Maart 1815; eene wet waarbij, ten einde waardiglijk de voetstappen «Onzer Godsdienstige voorvaderen» te drukken, de algemeen erkende feestdagen, van den Christelijken Godsdienst, alléén worden beschermd, en zulks tot groot nadeel van een belangrijk gedeelte onzer mede landgenooten, de Israëlitén, aan wien hierdoor eenen ledigen dag wordt opgedrongen, op welken zij, niet alleen, niets voor hunne huisgezinnen kunnen verdienen, maar ook niets, ter betaling van de schrikbarende hooge landelijke en stedelijke of gemeente lasten, die hen toch even zoo goed op Zondag, als op elken anderen dag der week, drukken. — Niet alleen voor de Israëlitén echter, ook voor de andere gezindheden, is deze wet, wanneer zij (zoo als hier thans het geval is, zonder dat iemand er de reden van kan bevroeden) met dommen ijver en plotseling, na haar gedurende verscheidene jaren, als in het vergeetboek, te hebben gesteld, wordt opgewakkerd, eene ware plaag. Ik laat op zijne plaats, het verbod, om, tijdens de godsdienstoefeningen, binnen eenen bepaalden afstand der kerken, goederen of waren publiek te veilen of te verkoopen, doch om zoo als dezen morgen een armen duivel op boete en kosten te jagen voor het balen van eenen kruiwagen zand, waartoe hem, meer dan waarschijnlijk, in de week den tijd ontbrak; om drie boeren arbeiders te condanneren wegens het des morgens ten 6½ ure maaijen van klaver voor het beestenvoeder van den dag; om handelaren te zien beletten commissiën te volvoeren, waartoe de orders hen eerst des Zaturdags avonds met de post geworden, terwijl de schippers, Zondag ochtend, reeds vroegtijdig vertrekken enz., enz., dit vind ik feiten, die, in een land waar zoo zwaar voor den broode moet gewerkt worden als het onze, stootend en nadeelig zijn voor de individuele welvaart.

Het ware te wenschen dat de regering het willekeurige en ongrondwettige dezer wet inzag; immers hoe kan zij rijmen met art. 165 derzelve? Dergelijke bescherming aan de kerkgenootschappen, zal ook wel in zich sluiten: het gelijk, van wege den staat, beschermen der godsdienstoefeningen en terwijl men nu tijdens de Roomsche Mis of Protestantsche Preek, zelfs aan het ander eind eener gemeente geen zand mag kruijen of biljard spelen, zoo is het op Zaturdag geoorloofd voor de Synagoge parade te houden met, des noods, Turksch muziek en groote trom.

Ik neem de vrijheid U een en ander in overweging te geven; welligt zult gij het der moeite waard rekenen in Uw geacht blad op dit onderwerp de aandacht der regering, zoo niet, dan toch die der Kamers (de natuurlijke handhaafsters der grondwettige gelijkheid (?) te vestigen, ten einde deze versleten en voor velen zoo hinderlijke wet door eene andere, meer met den geest des tijds strookende, vervangen worde.

Ontvang, Mijnheer, de verzekering mijner meeste Hoogachting enz.

Uw Bestendige Lezer.

Rotterdam, 2 Augustus 1854.

Aan de Redactie van de *Grondwet*!

Maandelijks worden te Amsterdam de in-, uit- en doorvoeren van granen en zaden publiek gemaakt en de handelstand is alzoo in een oogenblik in staat gesteld deze opgaven aan zijne correspondenten mede te deelen en voor zich zelven het vóór en tegen, te wikkelen en te wegen. Ook in België, Frankrijk en Engeland deelt men van gouvernementen wege alles aan den handel mede; in Zuid-Holland, dat is aan de kantoren te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam enz. worden die opgaven geweigerd omdat de directeur van der Loeff, daartoe geene vrijheid verleent; ik geloof dat het voor het algemeen belang goed is, dit aan den Minister van Financien bekend worde; wil dus dezen brief in een uwer volgende nos. plaatsen en ik hoop dat er alsdan spoedig berigt van wege Z. Exc. zal inkomen, dat de ontvangers van alle lands kantoren dit op den laatsten der maand aan het Departement van Financien moeten opgeven en dat alsdan de Staats-Courant in 't begin van elke maand, deze belangrijke mededeelingen zal openbaar maken. Daardoor zal den handel eene wezenlijke dienst geschieden.

Ik teeken mij met achting

Een uwer bestendige lezers.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag, 6 Augustus 1854.

Leonardus Aegidius Allot, 28 j., met Alida Catharina Keller, 27 j. — Franciscus Adrianus de Haan, 29 j., met Antoinette Henriette Elisabeth Paulez, 17 j. — Johannes Philippus Christiaan van der Stijl, 28 j., met Anna Maria Catharina van Beets, 26 j. — Mr. Simon Joannes van Rhijn, 70 j., wedr. van Regina Maria Bujsing, met Theodora van Engen, 35 j. — David Mozes de Koning, 24 j., met Duijse Poons, 27 j. — Jan Kloet, 29 j., wedr. van Johanna Dina Poot, met Catrina Ali-da van Gogh, 35 j., weduwe van Jacques Philip Huguenin. — Willem Breedveld, 23 j., met Maria de Jeer, 28 j. — David Everhardus Schild, 21 j., met Christina van Soldt, 23 j. — Pieter Antonie Ravelli, 27 j., met Pelona Maria Kraan, 24 j. — Antonie Willem Frederik van der Vét, 26 j., met Johanna Geertruida Mosis, 25 j. — Mattheus Starrenburg, 38 j., met Helena Josina Petronella de Louw, 26 j. — Frederikus Arnol-

dus Scheffers, 35 j., met Adriana Stielekens, 24 j. — nes Bieschel, 26 j., met Maria Heerings, 29 j. — Waalewijn, 25 j., met Hendrina Bom, 29 j. — 28 j., met Barendina Maria Henkes, 28 j. — Gabr. Willem Vroom, 22 j., met Maria Apollonia Keijzer, Jan de Smet, 31 j., met Wilhelmina Catharina van den, zich noemende Wijnen, 27 j. — Arnoldus Leonardus 38 j., wedr. van Catharina Maria de Groot met Catha- Rijnse, zich noemende Rensheer, 33 j. — Theorus Wilhel- 33 j., met Hendrika Huizinga, 32 j. — Frederik Wilhel- 51 j., met Cornelia Maria Wolff, 24 j. — Joseph Be- j., met Berendina Geertruij Charlotte Campagne, 80 j. — helmus Angenent, 27 j., met Petronella Mol, 19 j. — Oosthoek, 39 j., wed. van Pieterje Clazing, met Dirkje van der Splinter, 19 j. — Johannes Nicolaas 32 j., met Ernesta Della Posta Civitella, 25 j. — Johannes Stokvis, 30 j., met Geertruida Lamberdina — Johannes Pieter Schalker, 23 j., met Adriana Francisca van Zanten, 19 j.

De Minister van Finantiën heeft de belanghebbenden tigd, dat het tijdstip der expeditie van de brievenmalen naar Indie langs den weg van Marseille, voor het ver- kens een dag later is gesteld, dan tot dusverre het ge- zoodat de verzending van brieven uit Amsterdam, 's Gr. Rotterdam enz. voortaan nog kan geschieden tot en- 8sten en 24sten van elke maand, en uit andere p- evenredigheid. In verband met het vorenstaande verspe- telkens met een dag het tijdstip, waarop de heffing van- hooge port voor de gedrukte stukken, over Marseille- zenden, een aanvang neemt. De vroeger bepaalde da- de verzending over Southampton en over Triëst, onderg- verandering.

Volgens een berigt uit New-York, bedroeg 1 der in 1854 aldaar van stapel gelaten schepen: 26 vaartuigen, 13 schepen, 4 barken, 4 brikken, 8 sloep, metende te zamen 34,657 tonnen; ter- op stapel stonden 18 stoomvaartuigen, 19 sch- barken, 2 brikken, 6 schoeners, 1 barge, me- zamen 51,374 tonnen. In 1853 zijn in 't geheel v- gelaten 80 schepen van verschillenden aard, me- zamen 56,644 tonnen; weshalve, wanneer de nog- staande schepen in 1854 voltooid worden, dit ja- veer 29,000 tonnen meer dan in 1853 te water- zijn.

Per Telegraaf.

Weenen, Zondag 6 Augustus. Van officieel wordt de terugtocht der Russen medegedeeld; op de togt werden zij door de Turken niet verontrust. Gortschakoff had den 1sten zijn hoofdkwartier mieuwske gevestigd, terwijl hij den 3den te U verwacht wordt.

Londen, Maandag 7 Augustus (2 ure). Cons. 93, 93½; Mexico N. 3 pct. 24½, ¾; Peru N. 4½, 69; Gren. Uitg. 6½, ¾; Ecuador 3½, ¾; Spanje b- pct. 38½, 39½; dito 1 pct. 19, 19½; dito Certific- dito Passive 4, 4½; Russen 4½ pct. 83, 84; di- 98, 99; Holl. 2½ pct. 60, 62; dito 4 pct. 91, 9 nie 5 pct. 85, 86.

— De handel in tarwe was matig.

Liverpool, Maandag 7 Augustus. Tegen van Vrijdag zijn 10,000 balen katoen omgezet.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 7 Augustus 1854.			
Nederland. Pct.		Rusland. Pct.	
Ned. W. Schuld. 2½	59½ 60	Hopel 1798/1816	5
Dito Certificat. 3	71½ ¾	Dito 1828/1829	5
Dito dito . 4	89½ 10½	Cert. 1831/1838	5
O. I. Leening. 4		Dito Dito	4½
Amort. Syndic. 3½	87½	Dito Hope . . .	4
Hand.-Maats. . 4½		Dito Stieglitz. . .	4
Belgie.		Dito dito 5e Ser. .	4
Certificaten. . . 2½		Inshr. Assig. . . 6	
D° Rothschild. 2½	49	Certific. dito. . . 6	
Frankrijk.		Polen.	
Obligatiën. . . 3		Obligatiën . . . 4	
Spanje.		Oostenrijk.	
Nieuwe 1	19½ 10½	Metalliek 5	
Dito Buitenl. . . 3	89½ 40	Dito bet. Amst. .	5
D° Binnenl. o/m. 3	84½ 5½	Dito letter B. . .	5
Bew. Sp. Com. .	5½ 10½	Dito 1847	5
Amort. Schuld.		Dito 1851/1852 .	5
Portugal.			
Londen nieuwe. 5	36½ 10½		
Dito uitgest. . 4			

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 96½; act. 3½; Mexic., te Lond. 3 pct. 23½, 1½; 1½; Gren., te Lond. p. s. 100. 2½ pct. 17½; Grieken, te Lond. 5 pct. 5½.

De markt blijft hare vooruitgaande beweging op aanhoudende kooporders in de hoofdschotten van vreemde effecten. Van eerstgemelde blijven lijk 4pct. W. S. hooger, terwijl van de laatste mees- ger te plaatsen waren, inzonderheid wat betref- Spaansche en Russische fondsen.

FRANKFORT, Vrijdag 4 Aug. Metaal- Spanje binnenl. 3 pct. 34; dito 1 pct. 18½.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's